

Pareiškimas

Translations proofread by EDPB Members.

This language version has not yet been proofread.

Pareiškimas dėl kontaktų atsekimo programėlių sąveikumo poveikio duomenų apsaugai

Priimtas 2020 m. birželio 16 d.

Europos duomenų apsaugos valdyba priėmė šį pareiškimą:

1. Gairėse Nr. 04/2020 dėl buvimo vietos duomenų ir sąlytį turėjusių asmenų išaiškinimo priemonių naudojimo COVID-19 protrūkio aplinkybėmis¹ EDAV paragino reaguojant į dabartinę krizę „plėtoti bendrą Europos požiūrį arba bent įdiegti sąveikią sistemą“.
2. EDAV susipažino su patvirtintų ES kontaktų atsekimo mobiliųjų programėlių sąveikumo gairėmis, kurias 2020 m. gegužės 13 d. priėmė e. Sveikatos tinklas² ir kuriose kontaktų atsekimo programėlių sąveikumas yra apibrėžiamas kaip
„galimybė keistis būtinausia informacija, kuri yra reikalinga, kad atskiri programėlių naudotojai, būdami ES, būtų perspėjami, jeigu per atitinkamą laikotarpį buvo atsidūrę netoli nuo kito naudotojo, per programėlę pranešusio, kad jo COVID-19 testo rezultatas yra teigiamas“ (išskirta papildomai).
3. Sąveikumo gairėse taip pat nurodoma, kad perspėjimas ir paskesni veiksmai turėtų atitikti visuomenės sveikatos institucijų nustatytas procedūras ir vykdomi įvertinus galimą poveikį privatumui ir saugumui ir ėmusius tinkamų apsaugos priemonių.

¹https://edpb.europa.eu/our-work-tools/our-documents/guidelines/guidelines-042020-use-location-data-and-contact-tracing_en.

² https://ec.europa.eu/health/sites/health/files/ehealth/docs/contacttracing_mobileapps_guidelines_en.pdf.
Atkreipkite dėmesį, kad šis dokumentas yra nuolat tikslinamas ir Europos Komisija jį keičia (žr. 2020 m. gegužės 13 d. redakcijos p. 3).

- Šiame pareiškime EDAV išsamiau paaiškina, kokį poveikį duomenų apsaugos teisėms gali daryti sąveikumas, priklausomai nuo to, kaip juo bus naudojama. Šiame pareiškime pateiktomis rekomendacijomis papildomos EDAV gairėse Nr. 04/2020 išdėstytos (tebegaliojančios) rekomendacijos.

Bendrosios aplinkybės

- Pirmiausia EDAV norėtų priminti, kad naudojantis kontaktų atsekimo programėlėmis yra tvarkomi pseudoniminiai programėlių naudotojų asmens duomenys³. Jie apima ir sveikatos duomenis, pavyzdžiui, kai sveikatos priežiūros specialistai patvirtina teigiamą naudotojo testo rezultatą arba kai sistemoje yra tvarkoma informacija apie sąlytį. EDAV laikosi nuomonės, kad analogiškai tam, kas buvo pažymėta dėl kontaktų atsekimo programėlių bendro naudojimo⁴, galimybė keistis duomenimis apie asmenis, kuriems nustatytas susirgimas arba kurių testo rezultatas yra teigiamas (duomenimis apie infekciją), tokiomis sąveikiomis programėlėmis turėtų būti suteikta tik naudotojo savanorišku veiksmu. Reikia, kad duomenų subjektai⁵ galėtų valdyti savo duomenis. Tikslu užtikrinti sąveikumą neturėtų būti naudojama kaip pretekstu asmens duomenų rinkti daugiau, negu būtina.
- Apskritai kontaktų atsekimo programėlių sąveikumas EEE gali padidinti programėlių veiksmingumą papildant jau taikomas priemones, nes, nepriklausomai nuo naudojamos programėlės, bus galima atsekti daugiau galimų kontaktų ir išsiųsti daugiau perspėjimų. Dėl to programėlėmis bus paprasčiau naudotis, ypač pasienio regionų gyventojams ir asmenims, kurie keliauja arba dirba tokiose vietose, kur yra galimas sąlytis su daugeliu žmonių iš kitų valstybių narių (pvz., turizmo srityje). Tačiau, turint galvoje galimą didesnę duomenų apsaugos riziką, kurią kelia sąveikumas, kaip aptariama toliau, duomenų valdytojai turėtų nagrinėti ir kitas alternatyvas.
- Taip pat pažymėtina, kad tokie techniniai sprendimai, kaip ir pačios kontaktų atsekimo programėlės, turėtų būti įtraukti į išsamias visuomenės sveikatos sektoriaus kovos su pandemija strategijas, įskaitant, be kitų dalykų, testavimo ir paskesnio kontaktų atsekimo rankiniu būdu strategijas, kad taikomos priemonės būtų veiksmingesnės.
- EDAV žino apie įvairiose valstybėse narėse naudojamas skirtingais metodais veikiančias programėles ir pripažįsta, kad įvairių įdiegtų techninių sprendimų sąveikumo užtikrinimas techniniu požiūriu yra sudėtingas ir tam gali prireikti nemažų finansinių ir inžinerinių išteklių. Siekiant užtikrinti minimalų keitimąsi duomenimis ir duomenų tvarkymą, kaip to reikalaujama BDAR, kontaktų atsekimo programėlių kūrėjai turės susitarti dėl bendro protokolo ir palyginamų duomenų struktūrų. Taigi, tais atvejais, kai programėlės jau yra sukurtos pagal tą pačią sistemą arba bent naudojant tas pačias technologijas, sąveikumo tikslą pasiekti bus lengviau negu tuo atveju, kai to nėra. Beje, dėl naudojamų metodų skirtingumo gali paaiškėti, kad praktiškai užtikrinti sąveikumą nesiėmus neproporcingų kompromisų neįmanoma.

Pagrindiniai klausimai

Skaidrumas

---

³ Žr. BDAR 26 konstatuojamąją dalį, kurioje nurodyta, kas yra laikoma asmens duomenimis.

⁴ Toliau kaip sinonimas vartojama sąvoka „programėlės“.

⁵ Toliau kaip sinonimas vartojama sąvoka „naudotojas“.

9. Siekiant užtikrinti sąveikumą bus reikalingas papildomas duomenų tvarkymas ir duomenis reikės atskleisti papildomiems subjektams. Kaip visada, duomenų subjektai turi būti informuoti apie bet kokią papildomą jų asmens duomenų tvarkymą ir tame dalyvaujančias šalis.⁶ Naudotojai turėtų visada aiškiai suprasti programėlės naudojimo padarinius ir išsaugoti galimybę valdyti savo duomenis.
10. Ne vėliau kaip tada, kai duomenų valdytojas (-ai) gauna asmens duomenis, duomenų subjektas turi būti aiškiai informuojamas apie papildomą su naudojimosi sąveikumu susijusį duomenų tvarkymą. Šiuo etapu naudotojas turi būti informuotas apie duomenų tvarkymo sąlygas ir mastą.
11. Tipinės skaidrumo taisyklės taikomos ir toliau. Informacija turėtų būti teikiama aiškia ir paprasta kalba⁶. Be kitos informacijos, turi būti pateikta informacija apie tai, kaip duomenys, kuriais bus keičiamasi, bus tvarkomi sąveikiuose duomenis gaunančiose kontaktų atsekimo programėlėse.

Teisinis pagrindas

12. Teisinis pagrindas išlieka tas pats, kaip nurodyta Gairėse Nr. 04/2020. Jeigu duomenų tvarkymo pagrindas yra viešasis interesas, nacionalinės teisės normas gali tekti patikslinti ir numatyti galimybę keistis duomenimis su kitomis tarnybomis. Jeigu duomenų tvarkymo pagrindas yra sutikimas, bus reikalingas papildomas sutikimas tam, kad duomenis būtų galima tvarkyti sąveikumo tikslais, laikantis visų sutikimui taikomų reikalavimų. Ypač pažymėtina, kad sutikimas turi būti konkretus, taigi pakankamai detalus⁷. Jeigu įvairūs kontaktų atsekimo programėlių duomenų valdytojai remiasi skirtingu teisiniu pagrindu, tam, kad būtų paisoma su teisiniu pagrindu susijusių duomenų subjektų teisių, gali tekti imtis papildomų priemonių. Sveikatos duomenims yra taikomas BDAR 9 straipsnis ir duomenų valdytojams reikės turėti galimybę pasinaudoti kuria nors iš jame nurodytų išimčių.

Duomenų valdymas

13. EDAV norėtų patikslinti, kad rengiant galutinį pareiškimą dėl atitinkamo įvairių bet kuriame duomenų tvarkyme dalyvaujančių subjektų vaidmens reikia konkrečiai įvertinti, kaip duomenys yra tvarkomi faktiškai. Tačiau EDAV norėtų pabrėžti, kad kuriant techninį sprendimą šiuos vaidmenis ir atsakomybės sritis svarbu atidžiai išnagrinėti. Todėl toliau išdėstytomis nuostatomis galima remtis tik kaip bendro pobūdžio gairėmis.
14. EDAV nuomone, bet kuri programėlės operacija arba grupė operacijų, kurių tikslas yra ne tik atlikti duomenų tvarkymo funkcijas, bet ir užtikrinti sąveikumą valstybės narės lygmeniu, dėl savo papildomos paskirties turi būti vertinamos atskirai nuo iki jos (jų) arba po jos (jų) atliktų operacijų. Todėl šį papildomą duomenų tvarkymą reikėtų laikyti atskiru duomenų tvarkymu. Tokios atskiros duomenų tvarkymo operacijos atžvilgiu šalys gali būti laikomos atskirais duomenų valdytojais arba bendrais duomenų valdytojais, kurie gali naudoti duomenų tvarkytojus. Bet koks paskesnis duomenų tvarkymas, vykdomas apsikeitus identifikavimo duomenimis (sąlyčio apskaičiavimas, nustatytų sąlytį turėjusių asmenų perspėjimas ir pan.), patektų į atskirą duomenis gaunančios programėlės tiekėjo duomenų valdymo sritį.
15. Atitinkami bendrų duomenų valdytojų vaidmenys, ryšiai ir atsakomybės sritys, susiję su duomenų subjektu, turės būti apibrėžti, o tada duomenų subjektui turėtų būti sudaryta galimybė su šia

---

⁶ Taip pat žr. 29 straipsnio darbo grupės 2018 m. balandžio 11 d. [Gaires dėl skaidrumo pagal Reglamentą 2016/679](#), WP260 rev.01 (patvirtintas EDAV).

⁷ Taip pat žr. EDAV gairių 05/2020 dėl sutikimo pagal Reglamentą 2016/679 3.1.3 skirsnį.

informacija susipažinti⁸. Tai turės įtakos tam, kokio masto poveikio duomenų apsaugai vertinimą, įskaitant duomenų tvarkymą, kuris atliekamas sąveikumo tikslais, reikės atlikti. Duomenų tvarkymą sąveikumo užtikrinimo tikslais galima pavesti vykdyti BDAR 28 straipsnio sąlygas atitinkančiam duomenų tvarkytojui.

Naudojimasis duomenų subjekto teisėmis

16. Bet kuris sąveikus techninis sprendimas turi padėti duomenų subjektams naudotis savo teisėmis. Jeigu naudotis teisėmis yra įmanoma, naudojimasis jomis duomenų subjektams neturėtų būti apsunkintas ir duomenų subjektams taip pat turėtų būti aišku, į ką jie turėtų kreiptis norėdami pasinaudoti savo teisėmis. Naudojimosi duomenų subjekto teisėmis apribojimai yra galimi BDAR 11 straipsnyje⁹ ir 23 straipsnyje nurodytais išimtiniais atvejais.

Duomenų saugojimas ir duomenų kiekio mažinimas

17. Nustatytų duomenų saugojimo laikotarpių skirtumai neturėtų būti pagrindas duomenis saugoti ilgiau, negu būtina¹⁰. Siekiant skatinti veiksmingą duomenų apsaugos principų taikymą reikėtų atsižvelgti į bendro duomenų kiekio mažinimo ir į bendro duomenų saugojimo laikotarpio aspektus. Kaip paminėta pirmiau, sąveikumo tikslas neturėtų būti pagrindas dėl nepakankamai suderintos metodikos rinkti daugiau informacijos. Naudotoją apie tai reikės aiškiai informuoti prieš dalijantis duomenimis.

Informacijos saugumas

18. Duomenų saugumas ir asmens duomenų apsauga dėl sąveikumo neturėtų mažėti. EDAV rekomenduoja kontaktų atsekimo programėlių kūrėjams atsižvelgti į visą padidėjusią informacijos saugumo riziką, kurią sukelia papildomas duomenų tvarkymas ir papildomų dalyvių įtraukimas. Tai ypač pasakytina apie siunčiamų duomenų saugumą, kai norima sukurti galimą jungtį tarp vidinių serverių. Ypač pažymėtina, kad į poveikio duomenų apsaugai vertinimą reikia įtraukti priemones, kuriomis mažinama su sąveikumu susijusi rizika, turinti įtakos fizinių asmenų teisėms ir laisvėms.

Duomenų tikslumas

19. Svarstydami, kaip užtikrinti jų kontaktų atsekimo programėlių sąveikumą, programėlių tiekėjai taip pat turėtų kiek galėdami užtikrinti, kad dėl to nesumažėtų duomenų kokybės arba tikslumo lygis. Didelių skirtumų atvejais dėl sąveikumo duomenų kokybė gali sumažėti (pavyzdžiui, gali būti padarytos neteisingos vertinimo išvados, netiksliai įvertinama rizika) ir dėl to gali padaugėti klaidingai teigiamų rezultatų. Duomenų subjektus reikės aiškiai informuoti apie papildomą duomenų tikslumo riziką.
20. Priemonės, kurios buvo įdiegtos siekiant užtikrinti duomenų tikslumą, sąveikioje sistemoje turėtų būti išsaugotos.

---

⁸ Kitose rengiamose gairėse dėl BDAR apibrėžtų duomenų valdytojo ir tvarkytojo koncepcijų EDAV bendrą duomenų valdymą aptars išsamiau.

⁹ Kaip pažymėta Bendrosiose nuostatose, sąveikumo užtikrinimo tikslais bus tvarkomi pseudoniminiai asmens duomenys.

¹⁰ Taip pat žr. EDAV gaires Nr. 03/2020 dėl duomenų apie sveikatą tvarkymo su COVID-19 protrūkiu susijusių mokslinių tyrimų tikslais.

Išvada

21. EDAV supranta, kad sąveikaus programėlių tinklo sukūrimas nėra menkas uždavinys. Nors tai gali padidinti programėlių veiksmingumą, dėl to taip pat gali tekti keisti jau naudojamas arba kuriamas programėles. Duomenų apsaugos požiūriu sąveikumą bus galima pasiekti, jeigu bus laikomasi šiame pareiškime ir EDAV gairėse Nr. 04/2020¹ išdėstytų rekomendacijų. Suteikus duomenų subjektams informaciją ir duomenų valdymo galimybes, padidės jų pasitikėjimas techniniais sprendimais ir tų techninių sprendimų diegimo galimybės.
22. Kontaktų atsekimo programėlės gali būti naudojamos tik laikinai, įgyvendinant išsamią visuomenės sveikatos sektoriaus kovos su dabartine pandemija strategiją. Kiekvienos nustatomos priemonės atveju reikia įvertinti, ar to paties tikslo negalima pasiekti mažesnį intervencinį poveikį darančia alternatyvia priemone, ir užtikrinti, kad kiekviena taikoma priemonė būtų veiksminga ir proporcinga.

Europos duomenų apsaugos valdybos vardu

Pirmininkė

(Andrea Jelinek)